

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія
Кафедра юридичних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Суми 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС (з юридичних дисциплін)

Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри (юридичних дисциплін) (протокол від 29.08.2023 № 1)

Розробники:

Викладачі кафедри юридичних дисциплін: Едуард Кодак, Семен Душка, Микола Підойма, Костянтин Федченко, Сергій Івашина, Вадим Семеновенко. Роман Проценко.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент Маркова О.О.
2. Начальник управління патрульної поліції в місті Суми Калюжний О. О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7,0 Загальна кількість годин – 210 Кількість тем – 13	26 Цивільна безпека 262 Правоохоронна діяльність (поліцейські) Превентивна діяльність бакалавр	Навчальний курс І,ІІ Семестр 1 - 4 Види контролю: залік та іспит
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		
Лекції – 0; Семінарські заняття – 0; Практичні заняття – 160; Самостійна робота – 50;		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Спеціальної фізичної підготовки» є засвоєння теоретичних знань і практичних навичок в сфері фізичної підготовленості поліцейського, застосування заходів фізичного впливу та самозахисту, ефективного використання при реагуванні на загрозу та забезпечення особистої безпеки осіб та поліцейського.

Завданням вивчення дисципліни «Спеціальної фізичної підготовки» є формування у здобувачів вищої освіти знань, вмінь та навичок, щодо прищеплення спеціальних прийомів боротьби, рукопашного бою та способів затримання для забезпечення особистої безпеки та безпеки інших осіб під час виконання повноважень та завдань Національної поліції України.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Спеціальна фізична підготовка» тісно пов'язана з іншими курсами циклу професійної та практичної підготовки поліцейського, а саме з такими як: «Адміністративне право», «Особиста безпека поліцейського», «Кримінологія», «Поліцейська діяльність», «Тактико-спеціальна підготовка», «Вогнева підготовка», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції», «Безпека дорожнього руху».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні положення законодавства України, що регулює діяльність поліції; завдання основних підрозділів поліції щодо забезпечення публічної безпеки і порядку та протидії злочинності;
- види заходів фізичного впливу, які застосовуються поліцейськими під час виконання завдань поліції;
- особливості застосування конкретних способів затримання осіб правопорушників;
- особливості та правила застосування превентивних заходів (опитування особи, перевірка документів особи, поверхнева перевірка та інші);
- порядок застосування поліцейських заходів примусу та категорії осіб, щодо яких заборонено їх застосовувати;
- порядок та правила застосування спеціальних засобів, після застосування фізичного впливу;
- дотримання заходів особистої безпеки під час практичних занять та відпрацювання спеціальних прийомів боротьби.

вміти:

- застосовувати у межах повноважень та завдань поліції превентивні та поліцейські заходи примусу;
- своєчасно реагувати на правопорушення та застосовувати найбільш ефективний спосіб затримання (реагування) на правопорушення;
- дотримуватися заходів особистої безпеки під час застосування заходів примусу;
- чітко усвідомлювати необхідність застосування заходів примусу до виниклої ситуації;
- технічно виконати засвоєний прийом боротьби (спосіб затримання);
- вміти розташовуватися у просторі;
- вміти активно слухати та реагувати на загрози;
- забезпечити ефективне доставлення особи правопорушника до службового приміщення;
- провидити поверхневу перевірку з дотриманням чітких правил;
- ефективно та швидко використовувати кайданки;
- проводити за необхідності комбінації больових прийомів для самозахисту;
- використовувати фізичні навички для ефективного та вчасного реагування на загрози та мобільне пересування до місця події.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.</p> <p>СК8. Здатність ефективно забезпечувати публічну безпеку та порядок.</p> <p>СК13. Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.</p> <p>СК14. Здатність до використання</p>

	<p>технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.</p> <p>СК15. Здатність до застосування спеціальної техніки, спеціальних, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.</p> <p>СК16. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.</p> <p>СК17. Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.</p> <p>СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.</p>
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Легка атлетика та прискорене пересування

Легка атлетика є невід'ємною частиною фізичної підготовки в системі МВС України для забезпечення фізичної готовності поліцейських до діяльності в екстремальних умовах, до оволодіння зброєю і бойовою технікою та ефективного їх використання, до перенесення фізичних навантажень, швидкісних та витривалих пересувань, нервово-психічних напружень в екстремальних ситуаціях, а також сприяти вирішенню завдань

навчання і виховання для подальшої службової діяльності. Оволодіння необхідними силовими якостями, набуття реакції та швидке сприйняття зміни в ситуаціях.

Тема № 2. Гімнастика

Гімнастика система тілесних (фізичних) вправ, загальний всебічний фізичний розвиток та самовдосконалення для поліцейського бути гнучким та ефективним в екстремальних ситуаціях, постійний тонус для організму поліцейського витримувати постійні надмірні навантаження, перебувати у концентрації, особливо під час вирішення конфліктів або застосування спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою) та інші поліцейські заходи примусу.

Тема № 3 Спеціальні підготовчі вправи

Вивчення перекид вперед, спиною вперед, перекид вперед через праве, ліве плече. Вивчення політ-перекид вперед (через перешкоду). Вивчення самострахування при падінні вперед (з колін/стійки), на бік (вправо/вліво) на бік (через перешкоду), на спину. Вивчення самострахування при падінні на спину (через перешкоду).

Тема № 4. Кидки та утримання, спортивні ігри

Спортивні ігри допомагають поліцейському отримати позитивні емоції, виховати спритність, швидкість думки, витривалість, жагу до перемоги.

Кидки та утримання необхідні у постійній службовій діяльності поліцейського, вивчення технік виконання певних категорій кидків та утримань поліцейським допоможуть в екстремальних ситуаціях, підвищить безпеку поліцейського та інших осіб та забезпечить виконання завдань поліції. Утримання допомагає визначити ситуацію, яка сталася, стримати агресію осіб правопорушників.

Тема № 5. Комбінація з больових прийомів

Больовий прийом є елементом рукопашного бою, який спрямований на різні способи больового впливу (перегини, загини, скручування, важелі, натискання і т. п.) на життєво важливі і чутливі ділянки тіла людини (суглоби, сухожилля, очі, нервові центри, шию і так далі). Вивчення певних технік виконання та застосування больових прийомів допоможе поліцейському якісно виконувати свої обов'язки, забезпечити публічну безпеку осіб та протидіяти правопорушенням різного рівня ризику.

Тема № 6. Захист від загрози холодною зброєю

У даній темі розглянута «Холодна зброя» - предмет, спеціально виготовлений для завдання тілесних ушкоджень і призначений для нападу та активного захисту в рукопашному бою.

До холодної зброї у кримінальному праві відносять шаблі, кортики, фінки, армійські, мисливські ножі, кинджали, нунчаки, стилети, кастети, свинчатки тощо. Підрозділяється на ударну, рубаючу, колючу, а також таку, що поєднує декілька з перерахованих ознак (наприклад колюче-рубаючу, ударно-рубаючу). Захист від атакуючих дій холодною зброєю є важливим у діяльності поліції враховуючи обіг зброї у країні. Навчання техніки захисту допоможе збільшити безпеку поліцейського, його реагування на загрозу холодною зброєю та зменшити час на прийняття рішення поліцейським відносно неправомірних дії особи правопорушника.

Тема № 7 Захист від загрози вогнепальною зброєю

У даній темі розглянуто загроза вогнепальною зброєю, а саме «непрофесійна загроза». Мова йде про загрозу зброєю з близької відстані «відстань діалогу» та навчання техніки захисту від таких видів правопорушень, навчання техніки обеззброювання правопорушника та його подальше затримання. Спільні дії поліцейських під час виникнення таких правопорушень, підвищення власної безпеки та виконання покладених на поліцію повноважень. Визначення поліцейським вид зброї та застосовувати відповідний спосіб захисту.

Тема № 8 Звільнення від захватів та обхватів (боротьба в партері)

Захвати та обхвати різного роду використовуються при тісному контакті особами правопорушниками, які намагаються спровокувати, пошкодити одяг, спричинити больові відчуття, забрати предмети амуніції поліцейського при цьому навмисно привертаючи увагу інших осіб. Дана тема покликана навчити поліцейського миттєво реагувати на такі прояви, припиняти подальші активні та агресивні дії правопорушників, забезпечити власну безпеку та безпеку інших осіб та забезпечити виконання завдань поліції.

Тема № 9 Способи взаємодопомоги

Взаємодопомога – допомога одним одному, взаємно. Є необхідною складовою в успішному виконанні завдань поліції. Допомога у важкій ситуації, вирішенні конфліктів або екстремальної ситуації спільне прийняття рішень або дій пов'язаних із забезпеченням публічної безпеки та порядку, протидії злочинності, рятування людей та їх евакуацію. Навчити певних видів порятунку, способів евакуації у пішому порядку та за допомогою ТЗ.

Тема № 10 Удари та захист від них

Існує багато варіантів нанесення ударів(ногами, руками, коліном, ліктем), та захисні дії від них, під час захисту велике значення мають удари руками та ногами, а також стійка (позиція) яку ви обираєте. Розташування рук та ніг в тій чи іншій ситуації. Зокрема правильна стійка дає можливість захищатись від ударів та швидко контратакувати суперника. Застосування заходів поліцейського примусу (фізична сила). Дана тема покликана, навчити поліцейських використовувати техніки ударів руками, ногами, ліктем, коліном, для ефективного захисту від нападу та використання в службовій діяльності поліції.

Тема № 11 Способи затримання

Затримання є заходи примусового характеру для припинення протиправних дій осіб правопорушників, забезпечення публічної безпеки та порядку, покликані для ефективного функціонування державних органів, безпеки інших осіб, особистої безпеки поліцейського, припинення порушень публічного порядку, масових безпорядків та інших видів правопорушень. Дана тема покликана для навчання техніки затримання як одним поліцейським, так і у складі патруля, методики виконання окремих категорій прийомів.

Тема № 12 Поверхнева перевірка, застосування кайданків та гумового кийка

Володіння технікою і тактикою застосування засобів для обмеження ступеню свободи правопорушника дає працівникам НПУ впевненість в собі, в своїх діях, психологічну перевагу над затримуваним, а також забезпечує особисту безпеку у критичній ситуації. Дана тема має на меті ознайомити курсанта з різновидами кайданків, їх будовою, технікою та тактикою застосування, з правовими засадами застосування спеціальних засобів.

Тема № 13 Подолання смуги перешкод.

Однією з навчальних тем спеціальної фізичної підготовки є «Подолання смуги перешкод». Ключовими завданнями під час її вивчення є: опанування навичками прискореного пересування, безопорними та опорними стрибками, стрибками у глибину, переповзанням, перелізанням, пролізанням, зістрибуванням, пересуванням по вузькій опорі тощо, розвиток фізичних якостей, сили, швидкості, витривалості, спритності, гнучкості, виховання психічної стійкості, впевненості в своїх силах, цілеспрямованості, сміливості, рішучості, винахідливості, наполегливості, витримки, зміцнення здоров'я.

Для розвитку прикладних навичок і вдосконалення найважливіших

професійних якостей використовуються спеціальні смуги перешкод.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
1, 2 курс							
Тема № 1. Легка атлетика та прискорене пересування	10	-	-	8	-	2	залік та іспит
Тема № 2. Гімнастикаімнастика	8	-	-	6	-	2	
Тема № 3. Спеціальні підготовчі вправи	7	-	-	6	-	1	
Тема № 4 Кидки та утримання, спортивні ігри	26	-	-	18	-	8	
Тема № 5. Комбінація з больових прийомів	7	-	-	6	-	1	
Тема № 6 Захист від загрози холодною зброєю	18	-	-	14	-	4	
Тема № 7 Захист від загрози вогнепальною зброєю	21	-	-	16	-	5	
Тема № 8 Звільнення від захватів та обхватів (боротьба в партері)	28	-	-	22	-	6	
Тема № 9 Способи взаємодопомоги	7	-	-	6	-	1	
Тема № 10 Удари та захист від них	12	-	-	10	-	2	
Тема № 11 Способи затримання	40	-	-	26	-	14	
Тема № 12 Поверхнева перевірка, застосування кайданків та гумового кийка	18	-	-	14	-	4	
Тема № 13 Подолання смуги перешкод	8	-	-	8	-	-	
Всього за 1 та 2 курс:	210	-	-	160	-	50	

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
	Тема № 1. Легка атлетика та прискорене пересування	1, 15,21
	1. Ознайомитися з правилами та порядку виконання нормативів з фізичної підготовки.	
	Тема № 2. Гімнастика	4,6,9,17,21
	1. Основи проведення розминки та розтягнення м'язів, підтримання організму у тонусі.	
	Тема № 3. Спеціальні підготовчі вправи	1,2,8,9,10,12,13,16
	1. Ознайомитися із видами перекидів, нахилів, рухомих вправ. Правила дотримання заходів особистої безпеки під час проведення занять зі специфічних дисциплін.	
	Тема № 4 Кидки та утримання, спортивні ігри	1,3,5,7,10,12,13,14,20,21
	1. Правила утримання та способи виконання.	
	Тема № 5. Комбінація з больових прийомів	1,2,3,5,6,7,8,10,14,20,21
	1. Закріплення відпрацьованих навичок з виконання больових прийомів	
	Тема № 6 Захист від загрози холодною зброєю	1,3,5,10,14,20,21
	1.Ознайомитися зі способами реагування на загрозу холодною зброєю	
	Тема № 7 Захист від загрози вогнепальною зброєю	
	Тема № 8 Звільнення від захватів та обхватів (боротьба в партері)	1,3,5,10,14,20,21
	1.Ознайомитися зі способами реагування на загрозу холодною зброєю	
	Тема № 9 Способи взаємодопомоги	2,7,8,15,16,17,20,21
	1.Ознайомитися з поняттям евакуації та її способів	
	Тема № 10 Удари та захист від них	1,4,7,8,10,13,14,19,20,21
	1.Ознайомитися з способами комбінаційних ударів під час захисту	
	Тема № 11 Способи затримання	4,14,20,21
	1.Ознайомитися зі способами затримання при підходах збоку та зі спини.	
	Тема № 12 Поверхнева перевірка, застосування кайданків та гумового кийка	4,14,20,21
	1.Ознайомитися з особливостями проведення поверхневої перевірки.	
	Тема № 13 Подолання смуги перешкод	1,2,3,15,16,17,18,21
	1.Ознайомитися з часовими проміжками та можливими змінами виконання вправи з подолання смуги перешкод.	

5. Методи навчання

Проведення первинного та цільового інструктажу. Практичні заняття у формі практичного відпрацювання із фізичним навантаженням, розвитком рухомих навичок, витривалості, стійкості. Елементи практичної демонстрації та пояснення.

Наведення прикладів з практичної роботи, удосконалення швидкісних та силових якостей. Відпрацювання здобутих навичок та їх закріплення.

6. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Контрольні питання, що виносяться на залік

Контрольні питання, що виносяться на залік

1. Біг на дистанцію 100 метрів або човниковий біг 10X10;
2. Біг на дистанцію 100 метрів ;

3. Комплексно-силова вправа (підняття тулубу 30 секунд та згинання, розгинання рук в упорі лежачі) для чоловіків; та згинання, розгинання рук в упорі лежачі для жінок;
4. Знання правових підстав та порядку застосування поліцейських заходів примусу ст.34;
5. Знання правових підстав та порядку застосування поліцейських заходів примусу ст.42;
6. Знання правових підстав та порядку застосування поліцейських заходів примусу ст.43;
7. Знання правових підстав та порядку застосування поліцейських заходів примусу ст.44;
8. Знання правових підстав та порядку застосування поліцейських заходів примусу ст.45;
9. фронтальна стійка;
10. бойова стійка;
11. позиція інтерв'ю;
12. удари руками (прямі, бокові, зверху, знизу, навідліг);
13. удари ногами (прямий, боковий);
14. Важіль руки всередину з положення переваги;
15. Важіль руки назовні з положення переваги;
16. Повалення вузлом назовні з положення переваги;
17. Загин руки за спину з контролем ліктьового суглобу з положення переваги;
18. Загин руки за спину з ущемленням зап'ястя з положення переваги;
19. Повалення за ноги ззаду;
20. Повалення за шию та голову з положення переваги;
21. Затримання правопорушника при підході ззаду «Загин руки за спину»;
22. Затримання правопорушника при підході спереду;
23. Затримання правопорушника «Нирком»;
24. Затримання правопорушника «Замком»;
25. Затримання правопорушника «Ривком»;
26. Затримання правопорушника «Важіль руки всередину»;
27. Затримання правопорушника «Важіль руки назовні»;
28. Передня підніжка;
29. Задня підніжка;
30. Кидок через плече;
31. Кидок через стегно;
32. Звільнення від захоплення тулубу спереду без рук;
33. Звільнення від захоплення за тулуб спереду з руками;

34. Звільнення від захоплення за тулуб ззаду без рук;
35. Звільнення від захоплення за тулуб спереду з руками;
36. Звільнення від захоплення за одну руку;
37. Звільнення від захоплення за дві руки;
38. Звільнення від захоплення за одяг спереду;
39. Звільнення від захвату за шию ззаду замком;
40. Звільнення від захвату за шию на відстані;
41. Захист від удару ножом тичком;
42. Захист від удару ножом зверху;
43. Захист від удару ножом знизу;
44. Захист від удару ножом навідліг;
45. Кидок через стегно;
46. Передня підніжка;
47. Задня підніжка;
48. Кидок через плече;
49. Захоплення ніг ззаду, спереду;
50. Захисні дії у партері;
51. Захисні дії при загрозі пістолетом спереду;
52. Захисні дії при загрозі пістолетом ззаду;
53. Захисні дії при загрозі пістолетом збоку;
54. Удари руками з фронтальної стійки (прямий, боковий, знизу, зверху, навідліг);
55. Удари руками з бойової стійки (прямий, боковий, знизу, зверху, навідліг);
56. Удари ногами (прямий, боковий);
57. Комбінації больових та задущливих прийомів;
58. Способи реагування на загрозу за допомогою моделі застосування сили.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: екзамени (комплексні екзамени); тести; наскрізні проекти; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-

педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівника.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю. Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
8	80-84			
7	75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			
4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
2	21-40			
1	1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Загальна фізична підготовка працівників Національної поліції України, методичні рекомендації, уклад: Моргунов О.А., Соколов О.А., Калюжний М.Г., Лозовий Є.А., Харків: ХНУВС. 2017. 124с.: URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1189>
2. Ануфрієв М.І., Бутов С.Є., та ін. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ: Навч. посібник / Заг. ред. Я.Ю. Кондратьєва та Є.М. Моїсєєва.- К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2003.- 338с.
3. Дідковський В.А. Застосування навчально-тренувальних поєдинків у фізичній підготовці працівників міліції: Метод. рекомендації. – К.: Національна академія внутрішніх справ, 2012. – 32 с.
4. Забора А.В. Гімнастика у вищих навчальних закладах системи МВС України. Методичні рекомендації. Харків. ХНУВС. 2010. 27 с
5. Дідковський В.А., Кузенков О.В. Силове затримання озброєного правопорушника. Навчальний посібник. – К.: УкрДГПІ, 2014. – 104 с.
6. Дідковський В. А. , Бондаренко В. В., Кузенков О. В. Фізична підготовка працівників Національної поліції України [Текст] : навч. посіб. / В. А. Дідковський, В. В. Бондаренко, О. В.Кузенков. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П. 2019. – 98 с.
7. Застосування заходів фізичного впливу в умовах небезпеки : навч.-метод. посіб. / В.І. Пліско, С.Є. Бутов, О.І. Ємчук, В.В. Соловійов. – К.: Наук. Світ, 2012. – 47 с.
8. Спеціальна фізична підготовка працівників ОВС (матеріали для підготовки до державної атестації): Навчальний посібник / Авторський колектив: В.А. Дідковський, О.В. Кузенков, С.В. Буряк, І.М. Гриньов, О.А. Арсененко, С.С. Чорний. – К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. -- 108 с
9. Загальна фізична підготовка (методичні рекомендації з проведення занять) МВС України Департамент роботи з персоналом – Київ, 2002. – 22 с.
10. Моргунов О.А., Ярещенко О.А. – Методичні рекомендації з дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» - Харків, 2011 – 39 с.
11. Моїсєєв Є.М., Долженков О.Ф. Навчальний посібник «Спеціальна фізична підготовка». Київ – 2009.
12. Наказ МВС України від 13.04.2012 № 318 «Про затвердження Положення з організації професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України».

13. Наказ МВС України від 26.01.2016р. №50 «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення: 24.08.2021).
14. Армійський рукопашний бій: навч.-метод. посіб. С.В. Романчук, М.В. Кузнецов, С.С.Федак та ін. Львів: НАВС. 2017. 177 с. URL: <https://elib.nuou.org.ua/nasv-fond/armiysk-rukopashbiy-2017.html> (дата звернення: 24.08.2021).
15. Моргунов О.А., Соколов О.А., Соколова В.Ю., Демчук М.А. Легка атлетика: техніка бігу та спеціальні бігові вправи: навчально-методичні рекомендації. Харків. ХНУВС. 2013. 48с. URL: http://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/legk_athlet.pdf (дата звернення: 24.08.2021).
16. Моргунов О.А., Ярещенко О.А., Колесніков В.В. Комплекси вправ для розвитку силових здібностей курсантів ХНУВС під час самостійної підготовки. Методичні рекомендації. Харків. ХНУВС. 2011. 39 с.
17. Розвиток сили за допомогою атлетичної гімнастики : метод. рек. [уклад.: Сагайдак С.М., Боровик М.О.] МВС України. Харк. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки. Х. : ХНУВС. 2013. 48 с. URL: <http://lib.univd.edu.ua/?action=predmet&id=103167> (дата звернення: 24.08.2021).
18. Зарубіжний досвід визначення рівня фізичної підготовленості працівників правоохоронних органів : аналіт. огляд / В. В. Бондаренко, В. А. Дідковський, Н.Ю.Худякова та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 64 с.
19. <http://psychlib.com.ua/formuvannya-umin-i-navichok.htm>
20. Закон України «Про Національну поліцію» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
21. Наказ МВС України від 21.01.2020 «Про затвердження Змін до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України».

Допоміжна

1. Особливості підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: збірник матеріалів; Харків, ХНУВС, 2016.170с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/940>
2. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС

України: збірник матеріалів; Харків, ХНУВС, 2017. 376с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/2544>

3. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: збірник наукових праць, Харків, ХНУВС. 2018. 246с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5808>

4. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: збірник наукових праць, Харків, ХНУВС. 2019. 364с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5737>

5. Армійський рукопашний бій: навч.-метод. посіб. С.В. Романчук, М.В. Кузнецов, С.С.Федак та ін. Львів: НАВС. 2017. 177 с. URL: <https://elib.nuou.org.ua/nasv-fond/armiysk-rukopashbiy-2017.html>

6. Вербин Н. Б. Критерії, показники та рівні сформованості професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх магістрів військового управління. Військова освіта : зб. наук. пр. Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. Київ : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2016. № 2 (34). С. 33–39. <http://znp-vo.nuou.org.ua/article/view/170042>

7. Вербин Н. Б. Теоретичний аналіз професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх магістрів військового управління. Військова освіта : зб. наук. пр. Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. Київ : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2016. № 1 (33). С. 27–34. <http://znp-vo.nuou.org.ua/article/view/179365/181727>

8. Відновлення фізичної працездатності працівників Національної поліції України : навч.-метод. посіб. / В. Бондаренко, О. Рябуха, А.Мартішко, Ю.Давигора. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 225 с.

9. Витривалість військовослужбовців та методика її розвитку : навч.-метод. посіб. / [автори-укладачі : Н.Б.Вербин, Н.Л.Височіна, С.Ф.Костів та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. 120 с.

10. Зарубіжний досвід визначення рівня фізичної підготовленості працівників правоохоронних органів : аналіт. огляд / В. В. Бондаренко, В. А. Дідковський, Н.Ю.Худякова та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 64 с.

11. Шемчук В., Петрачков О., Вербин Н., Жембровський С. Організація та методика проведення занять із подолання перешкод : навч.-метод. посіб. Київ: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. 2021. 72 с.

12. Теорія і методика фізичного виховання : в 2 томах / під ред. Т. Ю. Круцевич. Київ : Олімпійська література, 2017. Т.1 : Загальні основи теорії та методики фізичного виховання. 397 с.

13. Гвоздецька С.В., Рибалко П.Ф., Чередніченко С.В. Професійно-прикладна фізична підготовка: навч.-метод. посіб. Суми: ФОП Цьома С.П., 2017. 110 с. URL:<https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/7765/1/Profesiino-prykladna%20fizychna%20pidhotovka.pdf>

14. Єфремова А. Я. Професійно-прикладна фізична підготовка в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів залізничного профілю: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ. 2018. 164 с. URL:

http://metod.kart.edu.ua/uploads/books/fts_35.pdf

15. Костів С.Ф. Рукопашний бій та методика його викладання : навч.-метод. посіб. / С.Ф.Костів, Ю.В.Муштатов. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 168 с. URL: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/rukopashnij-b%D1%96j-ta-metodika-jogo-vikladannya.html>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал – <http://rada.gov.ua>
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний Інтернет сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – <http://www.ombudsman.gov.ua>
4. Національна поліція. Офіційний веб-сайт – <http://www.npu.gov.ua>
5. Патрульна поліція України. Офіційний веб-сайт – <http://patrol.police.gov.ua>